

ZAKON

O ROBNIM REZERVAMA

(*"Sl. glasnik RS", br. 18/92*)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Obrazovanje, korišćenje i obnavljanje robnih rezervi u Republici Srbiji (u daljem tekstu: Republika), izgradnja i održavanje skladišnog prostora za smeštaj i čuvanje robnih rezervi, kao i način poslovanja tim rezervama, vrši se na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Član 2

Robne rezerve u Republici obrazuju se i koriste za:

1. stabilizaciju proizvodnje i tržišta i cena, zaštitu domaće proizvodnje i unapređenje izvoza;
2. obezbeđenje potreba Republike za slučaj vanrednog stanja, neposredne ratne opasnosti i rata.

Član 3

Gradovi, opštine, preduzeća i ustanove mogu, u skladu sa svojim potrebama i specifičnostima, obrazovati robne rezerve.

Aktom o obrazovanju robnih rezervi iz stava 1. ovog člana utvrđuju se vrste i količine roba, izvori sredstava za finansiranje i druga pitanja od značaja za obrazovanje, čuvanje i obnavljanje robnih rezervi.

Na predlog akta iz stava 2. ovog člana saglasnost daje Republička direkcija za robne rezerve (u daljem tekstu: Republička direkcija).

Član 4

Robne rezerve čine osnovni poljoprivredni i prehrambeni proizvodi, meso u živoj stoci, industrijski proizvodi, lekovi i sanitetski materijal, kao i sirovine i reprodukcioni materijal za ove proizvode.

U cilju racionalizacije poslovanja robnih rezervi i privrede, mogu se obrazovati novčane rezerve.

Struktura i obim robnih rezervi utvrđuje se programima.

Član 5

Poslovanje robnim rezervama vrši Republička direkcija.

Republičke robne rezerve su jedinstvene.

Republička direkcija ima svojstvo pravnog lica, sa pravima i dužnostima utvrđenim zakonom i posluje po tržišnim principima.

Sedište Republičke direkcije je u Beogradu.

Republička direkcija ima svoje organizacione delove sa sedištem u Novom Sadu i Prištini.

Organizacioni delovi imaju podračune.

II OBRAZOVANJE, OBNAVLJANJE I KORIŠĆENJE ROBNIH REZERV I

Član 6

Obrazovanje, razmeštaj, korišćenje i obnavljanje robnih rezervi vrši se na osnovu srednjoročnog i godišnjeg programa zasnovanim na bilansima proizvodnje, potrošnje i spoljnotrgovinske razmene.

Srednjoročni program robnih rezervi donosi se za period od pet godina i sadrži: vrstu, naziv, količinu, kvalitet robe, teritorijalni razmeštaj i namenu.

Srednjoročni program usklađuje se sa Planom razvoja Republike i Planom odbrane Republike.

Srednjoročni program donosi Narodna skupština Republike Srbije (u daljem tekstu: Narodna skupština) na predlog Vlade Republike Srbije (u daljem tekstu: Vlada).

Član 7

Godišnji program robnih rezervi donosi se u skladu sa srednjoročnim programom, merama tekuće ekonomske politike i bilansom komercijalnih potreba Republike.

Programom iz stava 1. ovog člana utvrđuju se: vrsta, naziv, količina, kvalitet i vrednost robe koja se obrazuje i obnavlja, potreban iznos sredstava, uslovi korišćenja i drugi uslovi od značaja za korišćenje robnih rezervi.

Programom se utvrđuje i minimum robnih rezervi koji će se obrazovati za namene iz člana 2. tačka 2. ovog zakona i njihov teritorijalni razmeštaj.

Sredstva koja se obezbeđuju za robne rezerve utvrđuju se i raspoređuju finansijskim planom za ostvarivanje programa.

Godišnji program i finansijski plan za njegovo ostvarivanje donosi Vlada na predlog Republičke direkcije.

Član 8

Robne rezerve obrazuju se kupovinom robe iz domaće proizvodnje i ugovaranjem proizvodnje određenih proizvoda.

Ako na domaćem tržištu nema dovoljno robe ili se ona ne proizvodi, robne rezerve obrazuju se kupovinom robe u inostranstvu.

Kupovina robe za robne rezerve vrši se po tržišnim, propisanim ili zaštitnim cenama.

Član 9

Održavanje dostignutog nivoa robnih rezervi obezbeđuje se obnavljanje robe u roku koji omogućava blagovremenu prodaju i korišćenje robe koja se zamenjuje.

Član 10

Republička direkcija je dužna da preduzme sve neophodne mere radi blagovremenog sprečavanja nastanka materijalne štete na robi, obuhvatajući i mere za njihovu prodaju, odnosno ponovnu kupovinu.

Član 11

Robnim rezervama posluje se na način i po propisima koji važe za preduzeća, ako ovim zakonom nije dugačije određeno.

U poslovanju robnim rezervama Republička direkcija zaključuje ugovore: o kupoprodaji, o smeštaju, čuvanju i obnavljanju robnih rezervi; izgradnji i obezbeđenju skladišnog prostora za smeštaj i čuvanje robnih rezervi i drugim poslovima iz delokruga svoga rada.

Član 12

Radi stabilizacije proizvodnje, tržišta, cena, zaštite domaće proizvodnje i unapređenje izvoza robne rezerve se obrazuju:

1) kupovinom svih ponuđenih količina poljoprivredno-prehrambenih proizvoda standardnog kvaliteta, za koje su propisane zaštitne cene, ukoliko su tržišne cene niže od zaštitnih ili u slučaju potrebe organizacije izvoza poljoprivrednih proizvoda;

2) kupovinom ostalih proizvoda iz člana 4. ovog zakona;

- 3) prodajom roba iz rezervi po cenama koje, po pravilu, ne mogu biti niže od zaštitnih cena;
- 4) izvozom tržišnih viškova iznad bilansnih potreba Republike;
- 5) uvozom robe za intervencije na tržištu;
- 6) učešćem u pokrivanju troškova čuvanja određenih vrsta sirovina i gotovih proizvoda preduzeća i ustanova;
- 7) davanjem robe na zajam zainteresovanim preduzećima uz obavezu da se u robne rezerve vrati roba iste vrste, količine i kvaliteta.

Vlada će propisati bliže uslove u pogledu davanja na zajam pojedinih vrsta roba iz robnih rezervi.

Član 13

Sredstva za potrebe robnih rezervi obezbeđuju se iz budžeta Republike, prihoda koje Republička direkcija ostvari u obavljanju svojih poslova, kredita banaka i iz drugih izvora.

Član 14

Sredstvima iz člana 13. ovog zakona raspolaže Republička direkcija u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

Ostvarena dobit, odnosno višak prihoda nad rashodima, u poslovanju Republičke direkcije utvrđuje se u godišnjem obračunu i koristi za finansiranje potreba robnih rezervi, a ako to Vlada odluči i za druge namene.

U slučaju da Republička direkcija ne može izvršiti svoje obaveze u skladu sa ovim zakonom, Vlada će preduzeti mere radi obezbeđenja uslova za poslovanje robnim rezervama.

Član 15

Republička direkcija o rezultatima svog poslovanja podnosi godišnji obračun Vladi.

Odluke o raspodeli dobiti, odnosno viškova prihoda nad rashodima donosi Vlada, na predlog direktora Republičke direkcije.

Uz godišnji obračun Republička direkcija dostavlja i izveštaj o poslovanju.

III SMEŠTAJ I ČUVANJE ROBNIH REZERVU

Član 16

Smeštaj i čuvanje robnih rezervi vrši se u skladištu koje se za ove namene obezbeđuje ugovaranjem korišćenja skladišnog prostora kod preduzeća i drugih pravnih lica ili izgradnjom.

Potrebe za obezbeđivanjem skladišnog prostora utvrđuju se srednjoročnim i godišnjim programima.

Član 17

Srednjoročni program izrađuje Republička direkcija u skladu sa planom razvoja Republike i planom odbrane Republike.

Srednjoročni program izgradnje skladišnog prostora donosi se za vreme od pet godina i sadrži: namenu i veličinu prostora za smeštaj i čuvanje robnih rezervi, teritorijalni razmeštaj i potrebna finansijska sredstva.

Srednjoročni program donosi Narodna skupština na predlog Vlade.

Član 18

Godišnjim programom izgradnje skladišnog prostora utvrđuju se vrste objekta po nameni i veličini, rokovi izgradnje, izvori i visina potrebnih sredstava.

Godišnji program izgradnje skladišnog prostora i finansijski plan za njegovo ostvarivanje donosi Vlada na predlog Republičke direkcije.

Član 19

Skladišni prostor i druga sredstva potrebna za obavljanje poslova Republička direkcija obezbeđuje sopstvenom izgradnjom, zajedničkom izgradnjom sa zainteresovanim subjektima i učešćem u kreditiranju preduzeća i drugih pravnih lica koja za svoje potrebe grade skladišni prostor i vrše nabavku opreme.

U slučaju da skladišni prostor Republička direkcija gradi zajedno sa drugim pravnim subjektima zaključuje se ugovor kojim se uređuju međusobna prava i obaveze, a naročito: visina uloženih sredstava, deo objekta koji pripada Republici, uslovi i način korišćenja i održavanja zajedničkog objekta i opreme.

Član 20

Preduzeće i drugo pravno lice kome se na osnovu ugovora, u skladu sa ovim zakonom, povere na čuvanje robne rezerve ne može bez pismenog naloga Republičke direkcije tu robu koristiti, otuđiti, zameniti robom druge vrste ili kvaliteta, kao ni preskladištiti je u drugo skladište, niti skladištenjem koje mu je povereno na čuvanje raspolagati, menjati mu namenu i koristiti na drugi način.

Izuzetno, ugovorom o čuvanju robnih rezervi može se, zavisno od vrste i kvaliteta robe, predvideti da obnavljanje robe vrši preduzeće, odnosno drugo pravno lice kome su robne rezerve poverene na čuvanje, i to putem sukcesivnog korišćenja pojedinih količina

roba i njihovom potpunom istom vrstom, količinom i kvalitetom robe, i to isključivo na osnovu pismenog odobrenja Republičke direkcije.

IV POSLOVANJE ROBNIM REZERVAMA ZA SLUČAJ VANREDNOG STANJA, NEPOSREDNE RATNE OPASNOSTI I RATA

Član 21

Za vreme vanrednog stanja, neposredne ratne opasnosti i rata o obrazovanju, obnavljanju i korišćenju robnih rezervi odlučuje Vlada.

Član 22

Preduzeća koja su u skladu sa propisima obavezna da u slučaju rata i neposredne ratne opasnosti proizvode određenu robu dužna su da, na osnovu akta Vlade, proizvode, odnosno prodaju robu za obrazovanje i obnavljanje robnih rezervi.

Član 23

Finansijska sredstva za namene iz čl. 21. i 22. ovog zakona utvrđuju se i koriste na osnovu finansijskog plana koji donosi Vlada na predlog ministarstva nadležnog za trgovinu, po prethodno pribavljenom mišljenju ministarstava nadležnih za poslove poljoprivrede i odbrane.

V KAZNENE ODREDBE

Član 24

Odgovorna lica u preduzeću i drugom pravnom licu koja čuvaju robne rezerve i skladišta, a koja neovlašćeno i suprotno propisanim uslovima bez odobrenja i pismenog naloga Republičke direkcije koriste robne rezerve ili skladište, otuđuje ih, zamene robom druge vrste ili kvaliteta, preskladište robu u drugo skladište, odnosno raspoložu njima na drugi način, kazniće se za krivično delo novčanom kaznom ili zatvorom do 3 godine (član 20).

Ako je usled dela iz stava 1. ovog člana nastupila imovinska šteta koja prelazi 1.000.000 dinara, lice iz stava 1. ovog člana kazniće se zatvorom od 1. do 3 godine.

VI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 25

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe Zakon o robnim rezervama ("Službeni glasnik SRS", broj 45/89), Zakon o robnim rezervama ("Službeni glasnik SAPV", br. 34/82 i 38/82) i Zakon o robnim rezervama u Pokrajini ("Službeni list SAPK", broj 48/85).

Član 26

Zatečene robne rezerve, imovinu kao i druga sredstva, Pokrajinske direkcije za robne rezerve AP Vojvodine i Pokrajinske direkcije za robne rezerve AP Kosova, preuzima Republička direkcija prema bilansu stanja na dan 31. decembra 1991. godine.

Republička direkcija preuzima i prava i obaveze kao i zaposlene u pokrajinskim direkcijama za robne rezerve.

Zaposleni koji ne budu raspoređeni imaju prava zaposlenih za čijim je radom prestala potreba, u skladu sa zakonom.

Prava iz stava 3. ovog člana ostvaruju se kod odgovarajućeg organa u pokrajini.

Ugovori zaključeni u vezi sa poslovanjem robnim rezervama od strane direkcija iz stava 1. ovog člana ostaju na snazi i sva prava i obaveze iz tih ugovora prelaze na Republičku direkciju.

Član 27

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".